

بهترین تجارب پایداری اجتماعی در مناطق تاریخی

www.ketab.ir

انتشارات طحان گستر
ناشر تخصصی معماری و شهرسازی

عنوان و نام : بهترین تجارب پایداری اجتماعی در مناطق تاریخی / تدوین اسکان بشر سازمان
پدیدآور : ملل متحد؛ ترجمه راحله اختراعی طوسی، الهه ذوقی حسینی، مصطفی نوروزی.
مشخصات نشر : تهران : طحان گستر، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری : ۱۰۰ص: مصور.
شابک : 978-622-7460-52-0
وضعیت فهرست : فیبا
نویسی :
یادداشت : عنوان اصلی : st practices on social sustainability in historic districts.
موضوع : مناطق تاریخی -- نگهداری و مرمت
موضوع : Historic districts -- Conservation and restoration
موضوع : شهرسازی -- جنبه های اجتماعی
موضوع : City planning -- Social aspects
موضوع : توسعه پایدار -- جنبه های اجتماعی
موضوع : Sustainable development -- Social aspects
شناسه افزوده : اختراعی طوسی، راحله، ۱۳۵۸ - مترجم
شناسه افزوده : ذوقی حسینی، الهه، ۱۳۵۹ - مترجم
شناسه افزوده : نوروزی، مصطفی، ۱۳۶۰ - مترجم
شناسه افزوده : برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد
شناسه افزوده : United Nations Human Settlements Programme
رده بندی کنگره : ۵۳ NA۹۰۵۳ ۱۳۹۷ م/ب
رده بندی دیویی : ۶۹/۳۶۳
شماره کتابشناسی : ۵۴۲۶۱۲۲
ملی

بهترین تجارب پایداری اجتماعی در مناطق تاریخی

تدوین: اسکان بشر سازمان ملل متحد

ترجمه: راحله اختراعی طوسی- الهه ذوقی حسینی- مصطفی نوروزی

ناشر: طحان گستر

چاپ: سام

مصحافی: سام

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۵ نسخه

مدیر تولید: ابوالفضل چلاغلو

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۶۰-۵۲-۰

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۵	تقدیر تشکر
۷	مقدمه
۱۰	بررسی اجمالی زمینه ها و موضوعات
۱۲	مطالعات موردی
۱۳	ژوهانسبورگ، آفریقای جنوبی: حوزه ارتقاء شهری
۱۸	فلسطین: احیای مراکز تاریخی و اشتغالزایی از طریق مرمت
۲۴	شهر قدیمی حلب، سوریه بهبود عملکرد محیطی شرکت‌های کوچک و متوسط
۳۲	یانگ ژو، چین: حفاظت از شهر باستانی و بهبود محیط‌زیست مسکونی
۳۸	لهاسا، تبت، حفاظت از میراث فرهنگی شهری
۴۴	ناننینگ، چین: تغییر چهره برای بازسازی عملکردهای اصلی شهر
۴۹	پکن: پروژه آزمایشی حفظ منابع طبیعی، دلیلی برای تأمل
۵۵	برنامه حفاظت از میراث شهر ویگان در فیلیپین
۷۰	بازسازی پایدار شهری وین، اتریش
۷۵	حفاظت شهر بانسکا اشتیاوونیس، جمهوری اسلواکی
۷۹	حفاظت و بازسازی میراث تاریخی جهانی، سانتیاگو دکامپوستلا، اسپانیا
۸۴	حفظ میراث فرهنگی، هالمستاد، سوئد
۸۸	کوبا: مداخله شهری در مرکز تاریخی بایامو
۹۲	کیتو، اکوادور: مسکن اجتماعی در منطقه تاریخی

مقدمه

تأثیر جهانی شدن بر شهرها، بسیار و مختلف بوده است. آزادسازی تجارت جهانی و گردش آزادتر سرمایه، شهرها را به اندازه ملت‌ها، در خط مقدم رقابت اقتصادی قرار داده‌اند. برخی شهرها با مزیت‌های رقابتی از قبیل نیروی کار تحصیل کرده، بنادر واقع در مکان‌های استراتژیک، فرودگاه‌ها و همچنین سایر زیرساخت‌های حمل‌ونقل و ارتباطات قادر به سرمایه‌گذاری در تجارت جهانی به سرعت رو به گسترش، بوده‌اند. بسیاری دیگر، دارایی‌های مادی و فرهنگی منحصر به فردی را برای جذب گردشگری به سرعت رو به گسترش، به‌کار گرفته‌اند. با این حال، بسیاری از شهرها و کشورها، در حال دست و پنجه نرم کردن با چالش‌های جهانی شدن اقتصادی و مالی می‌باشند. آن‌ها همچنین باید با سیاست‌های نئولیبرالی تجویز شده برای ادغام بیشتر در اقتصاد جهانی و رقابتی‌تر کردنشان، دست و پنجه نرم کنند. تأثیر دوگانه‌ی فقدان فرصت و گسترش نابرابری، خود را به شکل تفکیک اراضی و قطبی شدن اقتصاد نشان می‌دهد. این‌ها عوامل عمده سهم در خشونت و جرایم شهری هستند که به نوبه خود پایداری بلندمدت اجتماعی و اقتصادی شهر را تهدید می‌کنند. اشکال پایدار شهرسازی نیازی بیش از رویکردهای سازگار با محیط‌زیست نسبت به برنامه‌ریزی و توسعه شهری دارند. آن‌ها خواستار اصلاحات ساده‌تر رویکردهای فعلی در ترویج و توزیع رشد اقتصادی هستند. آن‌ها به مجموعه‌ای هماهنگ از سیاست‌های اجتماعی فراگیر نیاز دارند که بتوانند اطمینان دهند مزایای شهرسازی امروز در آینده پایدار باقی خواهند ماند.

در یک دنیای شهری رو به رشد، ارتقاء شهرسازی پایدار؛ که دربرگیرنده مسائل مربوط به رشد اقتصادی، برابری اجتماعی، انسجام قومی و فرهنگی و حفاظت از محیط‌زیست می‌باشد، نیازمند برنامه ریزی استراتژیک، اجماع، و حل‌وفصل اختلافات است.

در طول چند دهه گذشته، محدوده مرکز شهرها^۱ و مناطق تاریخی‌اشان در سراسر جهان رو به زوال گذاشته‌اند. در بسیاری از شهرها ترکیبی از خانه‌های قدیمی، متراکم، زیرساخت‌های فرسوده و خدمات ضعیف منجر به مهاجرت ساکنان به سکونتگاه‌های دورافتاده و رها کردن ساختمان‌های خالی و جمعیت سالخورده شده است. در دیگر شهرها، ساکنان متعهد به مدرن کردن منازل و محل کار خود شده‌اند که اغلب به ضرر میراث معماری گذشته بوده است. از سویی دیگر، در حالی که چنین طرح‌هایی می‌تواند در حفظ مناطق انتخاب شده موفق باشد، گرایش به آسیب رساندن به منطقه را دارند و به ندرت چرخه معیوب زوال مرکز شهر در جهت توسعه حومه نشینی را تغییر می‌دهند.

امروزه فرآیندهای نوسازی (ایعانی سازی)^۲ به‌طور فزاینده‌ای، انسجام اجتماعی مناطق تاریخی را تهدید می‌کند و اغلب به تغییر و تحول شدید و در نهایت تخلیه اجباری منجر می‌شوند. نوسازی، یک فرآیند اجتماعی فضایی می‌باشد که معمولاً دو شکل به خود می‌گیرد: یکی از طریق ممانعت از حضور طبقه کارگر در مناطقی که از پیش بورژوا بوده‌اند انجام می‌گیرد؛ و دیگری از طریق افزایش اقشار ثروتمند جامعه در مناطقی که تا به آن روز از نظر جامعه شناختی مخلوط و یا اکثراً از اقشار طبقه کارگر بوده است اتفاق می‌افتد.

مراکز شهری تاریخی به مکان‌های تبادل اجتماعی در حال رشد تبدیل شده‌اند. افزایش ناگهانی در اجاره‌ها و ساخت‌وساز، مستاجران را وادار به ترک خانه‌ها و محلاتشان کرده است. به نظر می‌رسد که مراکز شهرها که در آن فشار اجتماعی و اقتصادی بیشتر است به یک نیروی گریز از مرکز تبدیل شده‌اند که قربانیان آن ساکنان طبقه کارگر می‌باشند. در برنامه مدیریت تحولات اجتماعی (MOST) سازمان آموزشی، علمی، فرهنگی ملل متحد (یونسکو) از سال ۱۹۹۶ توجه خاصی به دیدگاه‌های اجتماعی برای نوسازی مراکز شهری داده شده است. نمایشگاهی از پروژه‌های متنوع نوسازی میزگردی را در دومین گردهمایی مرکز سکونتگاه‌های انسانی سازمان ملل^۳ پشتیبانی کرد. شش سال بعد در ونیز برخی از شرکت‌کنندگان میزگرد استانبول، دعوت شدند تا به تفکر در مورد احیای پایدار و اخلاق مدار مناطق تاریخی بپردازند. نتایج اصلی این دو میزگرد در یک نشریه یونسکو "از استانبول تا ونیز" گردآوری شد: احیای اجتماعی پایدار مناطق تاریخی، و سخنرانی معماران. در سال ۲۰۰۴، در خلال گردهمایی انجمن شهری مرکز سکونتگاه‌های انسانی سازمان ملل^۴ که در بارسلونا، اسپانیا برگزار شد، یونسکو برخی از شیوه‌های درست و غلط تقویت پایداری اجتماعی در پروژه‌های احیای شهری در مناطق تاریخی را مطرح کرد. همزمان، HABITAT گفتگویی را در مورد واقعیت‌های شهری معطوف به این موضوع، سازماندهی کرد.

^۱ مناطق نزدیک مرکز شهر که معمولاً با مشکلات اجتماعی و اقتصادی مواجه هستند: Inner Cities

^۲ Genterification یا: فرآیند بازسازی و اصلاح یک ساختمان و یا محدوده مطابق با سلیقه طبقه متوسط به بالا

^۳ HABITAT II

^۴ UN HABITAT World Urban Forum